

TÕNIS MÄGI AUTOKOOL OÜ

A-KATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE

ÕPPEKAVA

Õppekavarühm	transporditeenused
Õppe kogumaht	10 auditoorset tundi (õppetunni kestus 45 minutit) või e- õppekeskkonnas 10 sõidutundi (45 min).
Õppe sisu	Juhi ettevalmistamine vastavalt õppekavale andes õpilasele teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks, mis vastavad taotletava kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. Luu eeldused: a) vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks; b) juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemisele.
Õpingute alustamise tingimused	<ul style="list-style-type: none">• A-kategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel omab esmast juhiluba või juhiluba mis tahes kategooria auto juhtimiseks;• A-kategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 23,5 aastat vana.• Taotletava kategooria mootorsõiduki juhtimist lubava märkega kehtivat tervisetõendit.
Õpiväljundid	Kursusel osalenu <ul style="list-style-type: none">• teab liiklusreegleid;• oskab jälgida liiklust;• oskab teha optimaalseid otsuseid;• oskab valitseda mootorsõidukit;• oskab näha ja ennetada ohte;• oskab tegutseda riske vältides.

Õppekeskkonna kirjeldus	<p>Teooriaõpe toimub nõuetele vastavas õpperuumis, kaasaegsete videovahendite (interaktiivne tahvel) ja õppematerjalidega.</p> <p>Klassiruumid on sisustatud laudade ja toolidega.</p> <p>Sõiduõpe toimub nõuetele vastavate mootorsõidukitega. Platsiharjutused toimuvad muuks liikluseks suletud kõvakattega õppesõiduväljakul.</p>
Õppematerjalide loend	<p>„Liiklusseadus“, „Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele“, „Mootorsõidukijahi eksamineerimise, talle juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa vormid ning nõuded eksamisõidukitele“ ja koolitaja materjalid.</p>
Lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid	<ul style="list-style-type: none"> • Koolitus lõpeb teoreetiliste teadmiste eksamiga ja sõidueksami sooritusega. • Eksami eesmärgiks on selgitada objektiivselt välja õppija teadmised, oskused ja hoiakud õppekavas toodud õpiväljundite osas. • Koolituse teoreetilisel eksamil on 30 küsimust. • Eksam on sooritatud, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 27 küsimusele. • Sõidueksamil rakendatakse hindamissüsteemi „sooritas“, „ei sooritanud“, st eksami läbimiseks tuleb saada hinne „sooritas“. • Koolituskursuse lõpetavad õpilased kes on omandanud kõik õpiväljundid ning sooritanud kooli sisese teooria ja sõidueksami. • Autokool väljastab lõpetajale koolituskursuse tunnistuse ning esitab elektrooniliselt tunnistuse andmed liiklusregistrisse.
Koolitaja kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus	<p>A-kategooria mootorsõiduki juhi teooriaõpetaja on Tõnis Mägi, kes on lõpetanud 2013.a. Tallinna Ülikooli liiklusohutuse erialal. Tõnis on tegutsenud teooria- ja sõiduõpetajana aastast 2003 ning omab A-, B-, C-, CE-, D- ja T-kategooria mootorsõiduki juhi teooria- ja sõiduõpetaja kutset.</p> <p>A-kategooria mootorsõiduki juhi sõiduõpetajad on Erki Karja. Õpetajatel on Transpordiameti poolt väljastatud mootorsõidukijahi õpetaja tunnistus ja tegutsenud sõiduõpetajana alates 1988.</p>

A – kategooria mootorsõiduki juhi õppekava koosneb järgmistest õppeainetest ja mahtudest:

Teoriaõpe		Sõiduõpe	
Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest		Juhi tööasend ja turvavarustus	
Iseseisvaks õppimiseks juhendamine		Mootorratta käsitlemine	
Mootorratta turvalisus			
Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites		Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teel	
Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis		Mootorratta juhtimine erinevates liiklusesituatsioonides	
Mootorratta peatumine ja sõidu lõpetamine.			
Grupis sõit			
Möödasõit, möödumine ja ümberpõige		Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	
		Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal	
Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes			
KOOLI TEOORIAEKSAM		KOOLI SÕIDUEKSAM	
Kokku õppetunde	10	Kokku õppesõidu tunde	10
Liiklusteooria- ja sõidueksam Transpordiametis			
Juhiloa saamine			

Jätkuõpe			
Teoriaõpe		Sõiduõpe	
Jätkuõpe	vajaduse korral (õppemaht määratakse individuaalselt)	Jätkuõpe	2
		Kokku jätkuõppes vähemalt	2

TEORIAÕPPE ÕPIVÄLJUNDID

Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- ✓ teab õppetöö korraldust;
- ✓ teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;
- ✓ on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhikoolituse eesmärgid.

Iseseisvaks õppimiseks juhendamine

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ on valmis vastutama oma õppimise eest;
- ✓ on koostanud individuaalse õppeplaani;
- ✓ teab kuidas autokool toetab iseseisvat õppimist ja kellelt saab vajaduse korral abi.

Mootorratta turvalisus

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ mõistab mootorratta kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;
- ✓ teab mootorratta tüüpe ja nende erinevusi ning iga tüübi kohta tegureid, mis suurendavad riske;
- ✓ teab sõitjate- ja veoseveo ning turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- ✓ teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- ✓ teab mootorrattale istumise ja sellelt mahatulekuga seotud ettevaatusabinõusid;
- ✓ teab mootorratta eri mehhanismide tööpõhimõtteid;
- ✓ teab kasutatavale mootorrattale ajakohaseid tehnoseisundi nõudeid;
- ✓ teab keskkonnanõudeid mootorratta kasutamisel;
- ✓ teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mootorratta juhitavusele.

Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ teab, kuidas mootorrattaga ohutult sõitu alustada;
- ✓ teab mootorratta asukoha valikuga seotud reegleid;
- ✓ teab, kuidas teel valida mootorratta asukoht, et vältida riski ja säästa keskkonda;
- ✓ on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.

Sõidu eripära, asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ teab mootorratta juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes mootorratta juhtimisega asulas;
- ✓ omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;
- ✓ on motiveeritud jälgima asulavälisel teel ja kiirteel mootorrattast juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

Mootorratta peatumine ja sõidu lõpetamine.

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi;
- ✓ oskab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega reegleid probleemülesande lahendamisel rakendada;
- ✓ teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).

Grupis sõit

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ teab grupis sõitmisel eri võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate mootorrattaste asukoht teel), lähtuvalt grupi suuruselt, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, mootorratta iseärasusest, juhi kogemusest jms;
- ✓ mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus;
- ✓ teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teavet vahetada, nagu käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooniseadmete kasutamine;

- ✓ mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.

Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ teab mootorrattaga möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mootorratta tüübist tulenev jms);
- ✓ mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekattemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.

Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ teab mootorrattale mõjuvate jõudude olemust ja oskab sõitmisel neid arvestada;
- ✓ teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mootorratta juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega vältida;
- ✓ teab kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;
- ✓ mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;
- ✓ omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega;
- ✓ saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

SÕIDUÕPPE ÕPIVÄLJUNDID

Juhi tööasend ja turvavarustus

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ oskab teostada mootorratta sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades mootorratta käsiraamatut;
- ✓ oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;
- ✓ oskab kasutada mootorratta turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;
- ✓ oskab kasutada mootorrattale paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;
- ✓ teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest põhjustatud ohte;
- ✓ on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.

Mootorratta käsitsemine

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ oskab käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teedel;
- ✓ teab mootorratta vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale ning oska sooritada erimanöövreid;
- ✓ omab realistlikku arusaama mootorratta käsitlemisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- ✓ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- ✓ on motiveeritud mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt käsitsema.

Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teel

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ oskab käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
- ✓ omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel;
- ✓ oskab peatuda ja parkida teel;

- ✓ teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- ✓ mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- ✓ omab realistlikku arusaama vähese liiklusega teel sõitmisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- ✓ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

Mootorratta juhtimine erinevates liiklusolukordades

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teel käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt;
- ✓ oskab teel erinevates liiklusolukordades kasutada asjakohaseid toimetulekuoskusi;
- ✓ teab eri liiklussagedusega teel sõitmisega seotud ohte ja oskab neid oma käitumisega vältida;
- ✓ mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- ✓ omab realistlikku arusaama eri liiklussagedusega teedel sõitmisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- ✓ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega eri liiklussagedusega teedel, ning oskab liikluskäitumises nendega arvestada;
- ✓ on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;
- ✓ on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;
- ✓ on võimeline liiklusoludega arvestades mootorrattast juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

Möödasõit, möödumine ja ümberpõige

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu;
- ✓ mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
- ✓ oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu;

- ✓ oskab käituda möödasõidetava rollis;
- ✓ omab realistlikku arusaama möödasõidu, möödumise ning ümberpõikega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest

Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal

Pärast koolitust õpilane:

- ✓ oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;
- ✓ mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- ✓ on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;
- ✓ sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad mõjutada tema kui juhi käitumist, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus ja halb nägemine.